

Dokument s plenarne sjednice

B9-0173/2022

30.3.2022

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom pitanja za usmeni odgovor B9-0006/2022

u skladu s člankom 136. stavkom 5. Poslovnika

o početku provedbe kohezijske politike za razdoblje 2021. – 2027.
(2022/2527(RSP))

Andrey Novakov

u ime Kluba zastupnika PPE-a

Constanze Krehl

u ime Kluba zastupnika S&D-a

Susana Solís Pérez

u ime Kluba zastupnika Renew

Niklas Nienabß

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Raffaele Fitto

u ime Kluba zastupnika ECR-a

Martina Michels, Younous Omarjee

u ime Kluba zastupnika The Left

**Rezolucija Europskog parlamenta o početku provedbe kohezijske politike za razdoblje 2021. – 2027.
(2022/2527(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 4., 162., 174. – 178. i 349.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (Uredba o zajedničkim odredbama)¹,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji finansijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.²,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012³,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu⁴,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1059 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o posebnim odredbama za cilj „Europska teritorijalna suradnja (Interreg)” koji se podupire iz Europskog fonda za regionalni razvoj i iz instrumenata za financiranje vanjskog djelovanja⁵,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 4. veljače 2022. naslovljenu „Osmo izvješće o koheziji: kohezija u Europi do 2050.” (COM(2022)0034),
- uzimajući u obzir Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 8. ožujka 2022. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1303/2013 i Uredbe (EU) br. 223/2014 u pogledu djelovanja kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE) (COM(2022)0109),

¹ SL L 231, 30.6.2021., str. 159.

² SL L 433, 22.12. 2020., str. 11.

³ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

⁴ SL L 231, 30.6.2021., str. 60.

⁵ SL L 231, 30.6.2021., str. 94.

- uzimajući u obzir pitanje upućeno Komisiji o provedbi kohezijske politike za razdoblje 2021. – 2027. (O-000002/2022 – B9-0006/2022),
 - uzimajući u obzir članak 136. stavak 5. i članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je kohezijska politika kontinuirano glavna politika EU-a u pogledu ulaganja i solidarnosti za socijalnu jednakost i pravednu tranziciju te je afirmirani katalizator za održivi rast i radna mjesta, gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju u EU-u te za postizanje klimatskih ciljeva EU-a, europskog zelenog plana i ciljeva održivog razvoja, s proračunom u iznosu od 392 milijarde EUR do 2027.;
 - B. budući da je pandemija bila glavni razlog kašnjenja u pregovorima o kohezijskoj politici, što je dovelo do naknadnog kašnjenja u donošenju zakonodavnog okvira za razdoblje finansiranja 2021. – 2027.; budući da se činilo da većina država članica ne može ubrzati pripremu postupka izrade programa;
 - C. budući da je davanje prednosti pripremi planova za oporavak i otpornost, kao i potrošnji u okviru inicijative REACT-EU, iako je to bilo potrebno u kontekstu pandemije bolesti COVID-19, nemamjerno pridonijelo navedenom kašnjenju;
 - D. budući da bi finansiranje u okviru kohezijske politike trebalo biti u skladu s Poveljom o temeljnim pravima, vladavinom prava i Europskim kodeksom ponašanja za partnerstvo;
 - E. budući da su sporazumi o partnerstvu i programi strateški instrumenti za usmjeravanje ulaganja u državama članicama i regijama u skladu s najnovijim dostupnim informacijama, no dosad je podneseno samo nekoliko tih sporazuma i programa, od kojih je usvojen samo jedan (u Grčkoj);
 - F. budući da je navedeno rezultiralo sa samo 0,2 % odobrenih sredstava za preuzimanje obveza planiranih za 2021. u okviru naslova 2.1.: „Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija”, što je znatno manje u usporedbi s 2014. (4,22 %), među ostalim zbog prioriteta koji se daje novim fondovima i inicijativama, kao što su Mechanizam za oporavak i otpornost, React-EU i Fond za pravednu tranziciju;
 - G. budući da povjerenik za proračun i administraciju navodi da očekuje da će se gotovo sva proračunska sredstva za 2021. morati reprogramirati za naredne godine, na temelju Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093⁶;
1. iako prepoznaje važnost usvajanja visokokvalitetnih programa na početku programskega razdoblja kako bi se izbjeglo kasnije reprogramiranje, izražava ozbiljnu zabrinutost s obzirom na veliko kašnjenje u provedbi kohezijske politike za razdoblje 2021. – 2027.;
 2. naglašava da su trenutačna kašnjenja izazov u pogledu sposobnosti nacionalnih, regionalnih i lokalnih vlasti da učinkovito planiraju, provode fondove kohezijske politike EU-a za razdoblje 2021. – 2027. i da osiguraju gospodarski oporavak i otpornost europskih regija;

⁶ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji finansijski okvir za razdoblje 2021. – 2027., SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.

3. podsjeća da se kohezijskom politikom, zajedno sa sufinanciranjem država članica, i dalje osigurava velik dio javnih rashoda povezanih s rastom u EU-u te da je ona važan instrument za borbu protiv klimatskih promjena i potporu postizanju ciljeva Pariškog sporazuma; naglašava da je stoga nužno započeti s provedbom novih programa čim oni budu doneseni kako bi se ojačala gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija u EU-u, ispravile neravnoteže između i unutar zemalja i regija, ostvarili politički prioriteti Unije, posebno pravedna i uključiva zelena i digitalna tranzicija, maksimalno povećali rezultati ulaganja u održivi rast, povećala produktivnost, potaknulo otvaranje radnih mesta, suzbio gubitak biološke raznolikosti i poštovalo načelo nenanošenja bitne štete;
4. potiče Komisiju i države članice da učine sve što je u njihovoj moći kako bi se sporazumi o partnerstvu i programi donijeli u najkraćem mogućem roku, a da se pritom ne dovedu u pitanje ciljevi doprinosa borbi protiv klimatskih promjena, načelo partnerstva i postupak savjetovanja s lokalnim i regionalnim vlastima, kao i s organizacijama civilnog društva, uz istodobno poticanje lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice i drugih pristupa odozdo prema gore; posebno zahtijeva da Komisija, uz zadržavanje strogog naglaska na kvaliteti, horizontalnim načelima i potrebi za nastavkom borbe protiv prijevara, analizira sve moguće načine racionalizacije svojih unutarnjih postupaka za potporu tom procesu;
5. poziva države članice da kohezijsku politiku i Instrument za oporavak i otpornost smatraju proračunskim i operativnim tandemom, a ne da pred programiranjem i provedbom kohezijskih programa prednost daju provedbi nacionalnih planova za oporavak i otpornost; smatra da je ključno uspostaviti komplementarnost unutar i između kohezijskih programa i Instrumenta za oporavak i otpornost te izbjegći preklapanja u njihovoj provedbi; poziva Komisiju da osigura da države članice poštuju načelo dodatnosti sredstava u pogledu kohezijskih programa;
6. u tom pogledu poziva Komisiju da u potpunosti iskoristi mogućnosti koje postoje u važećoj Uredbi o zajedničkim odredbama za brže odobravanje sporazuma o partnerstvu i programa, poštujući pritom Kodeks ponašanja za partnerstvo;
7. s obzirom na navedeno traži od Komisije da surađuje s državama članicama i da Parlamentu predstavi mjere koje namjerava poduzeti kako bi olakšala provedbu programa, zajedno s predvidenim vremenskim okvirom;
8. zabrinut je zbog toga što bi svaka primijećena nedostatna provedba mogla dovesti do poziva na smanjenje proračuna kohezijske politike u sljedećem programskom razdoblju; stoga poziva Komisiju da u okviru zakonodavnog prijedloga tijekom preispitivanja u sredini razdoblja i, ako je potrebno, odgovarajućom revizijom višegodišnjeg finansijskog okvira, predloži krizni plan za ublažavanje rizika od nedostatne provedbe i opoziva sredstava zbog kasnog početka provedbe programa;
9. ističe da trenutačno kašnjenje u provedbi programa kohezijske politike za razdoblje 2021. – 2027. loše utječe sposobnost država članica da u kontekstu ruske agresije na Ukrajinu reagiraju ne samo na energetsku krizu i krizu opskrbe, već i na izbjegličku krizu u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju; pozdravlja privremenu fleksibilnost i dodatne mjere koje nudi prijedlog CARE i najnoviji prijedlog Komisije o povećanom prefinanciranju, što će državama članicama pomoći da povećaju sposobnost reakcije na

tu humanitarnu krizu; skreće pozornost na činjenicu da CARE ne bi imao negativan utjecaj na proračun i da ne bi utjecao na tekuće programe, projekte i ulaganja; međutim, naglašava da CARE i predložena upotreba sredstava iz inicijative REACT-EU možda neće biti dovoljni u kontekstu trenutačne izbjegličke krize; poziva Komisiju da provjeri je li za program CARE II u okviru aktualnog razdoblja financiranja moguće iskoristiti sredstva za 2022. kojima zbog kašnjenja u provedbi programa prijeti opoziv, čime bi se osigurala kontinuirana skrb za izbjeglice;

10. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Komisiji, Vijeću, vladama i parlamentima država članica, Odboru regija te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru.